

Косово и Видовдан у српском народу данас

*Земаљско је за малена царство,
а Небеско увек и довека*

Јеванђеље нас учи да велика радост бива на небу за једнога грешника који се каје и иде уским путем за Христом, ка Царству Небескоме. Колика ли је тек радост била на небу о Видовдану, те 1389. најславније године српске, када је читав наш оружани народ, предвођен честитим Кнезом Лазаром, кренуо не само за Христом, него и у добровољну смрт за Њега? Тада се читав српски народ приволео вечним хришћанским идеалима и савршено испунио светосавски завет са Богом, запечативши га мученичком крвљу и давши му нови израз и назив - *Косовски завет*.

Може ли бити нечега узвишенијег од тога, и шта може надмашити тај догађај у свим епохама? Заиста, ни са чим се не може упоредити овај јединствени и непоновљиви приказ и подвиг у читавом хришћанству и читавој историји људског рода!

Њиме су се надахњивале све српске покосовске генерације. Видовдану се и ми данас, овде окупљени, свом душом дивимо, њиме се поносимо, у његову част и славу молитвено појемо, пешачимо и клањамо се косовским мученицима, чије заступништво пред Богом, смирено молимо.

Само онај ко живи по хришћанској вери, може да појми тајну и смисао страдања за крст часни и слободу златну, а тиме и смисао и значај Видовдана. Христос је постао човек, не да би укинуо или смањено страдања за човека, него да би дао смисао његовом страдању у овоме свету. И не само да је дао смисао, него нам је и оставио живи пример, страдајући за род наш грешни, на крсту до смрти.

Блажени су они који ово разумеју, три пута блажени они који страдају за Христа, а најблаженији, они који се удостоје да пролију своју крв и положи живот за Онога који је положио живот за нас на Голготи.

Велика је част и радост што припадамо народу Светога Кнеза Лазара и његових светих витезова, који задобише овај најблаженији удео. Част коју увек прати и одговорност, и што је већа част, већу одговорност иште.

Кроз тај однос ћемо посматрати тему: *Косово и Видовдан у српском народу данас*. Односно, у којој мери се данас држимо завета и пута наших светих предака и где се налазимо као народ и држава у односу на Косово и Видовдан?

Сваки човек је, састављен од душе и тела. Тако можемо посматрати и Србију као наше народно тело, а православну веру, као народну душу. Косово и Метохија је најважнији и најсветији део тога тела – срце. Из народне душе се изнедрила та чувена крилатица - *Косово је срце Србије*. Њу нису сковали писци, академици, политичари, ни духовници, него народ српски. И заиста, сажетије и тачније, не да се описати Косово и Метохија у односу на наше заједничко тело Србију, а тиме и његова улога и значај за читав наш народни организам. Јер свима је јасно да човек не може постојати без срца или дела срца, као што Србија не може постојати без Косова.

Још мање човек може постојати без душе, стога ћемо у другом делу овог рада посматрати народну душу тј. како стоји вера у Срба и какав је наш однос данас према Видовданском опрељењу и идеалу, који сажето гласи: *Земаљско је за малена царство, а Небеско увек и довека*.

Код правих Срба, Косово изазива најдубља и најузвишенија осећања али и највеће и најдубље стрепње и забринутости. Тако мора да буде јер је у питању наше заједничко срце. А у срцу се налази центар човековог бића са свим његовим осећањима, као што се у Косову налази центар српског верско-националног бића. Када упоредимо Косово са срцем, и када му додамо духовну вертикалу *косовског завета*, онда можемо да схватимо у чему је толики значај и везаност Срба за Косово и Метохију, ма где се они налазили на кутли земаљској. То потврђује свака криза на

Косову која се неминовно прелива до душе сваког Србина и Српкиње, било у Републици Српској, Русији, Канади или Аустралији. Није исто ако човек осећа бол у руци или нози у односу на бол и пробадање око срца. Овај последњи ће га сигурно више заболети и забринути.

Грехова наших радих, Косово се већ 20 година налази под Западном војном окупацијом и шиптарском сецесијом. Међутим, на нашу велику жалост и забринутост, највећа угроженост и претња са којом се оно данас суочава, не долази из тог правца, него из правца одакле то никако не би смело да буде и да се очекује, а то је од човека који се налази на челу Србије и њему (а не Србији) лојалног режима. Ово је мишљење већине родољубивих Срба, стога што тај човек уместо да чува и брани, он угрожава срце и целовитост Србије. Он то чини тајно али и отворено јавно. Стога, невероватан парадокс данашњег Српства гласи: Државу морамо да бранимо од квази државника, а веру од квази епископа.

Знамо да српска ерозија на КиМ, није почела од садашњег режима али свакако је са њим најдаље отишла и прети потпуним и трајним губитком Косова, не дао Бог! Ово је реална претња, стога што се већ предалеко отишло у званичним преговорима са сецесионистима, тј. на свега корак од потписивања тзв. споразума о нормализацији односа Србије и Косова. Гле, какав назив за нешто што је очигледно ненормално! Јер ненормално је преговарати и споразумевати се са сепаратистима, још је горе нормализовати односе са њима, и на крају најгоре је по коју цену се то самоубилачко дело чини? По цену трајног губитка срца Србије, а тиме и Србије. А због чега се то чини? Због чланства у Европској Унији (онога што остане од Србије), или је можда онај човек неке тврдо обећао ту услугу, пре доласка на власт. До сада је на том путу већ потписан један анти-уставни споразум, звани Бриселски, као увод за трајно отуђење Косова од Србије, кроз овај други и коначни споразум који се најављује.

Вероватно је највећи пораз српске преговарачке позиције од почетка интернационализације косовске кризе, што су пристали да се разговара и води дијалог о статусу Косова и Метохије. Најдаље докле се смело ићи су преговори о статусу албанске националне мањине у Србији. Нико не може да нас натера, на разговор о нечему о чему разговара не сме бити, а камоли погађања, трговања или прављења компромиса. Нека отму и (привремено) окупирају јер су јачи али ми нисмо смели и не бисмо смели да преговарамо о статусу дела своје земље. То ни једна држава у свету не ради, ни за један део своје територије, нити се то може у било којој форми назвати нормалним. А шта тек ми да кажемо, јер је у питању наша најсветија, заветна земља, колевка духовности, државотворности и националног идентитета? Докле су ти несрећни преговори довели, видимо и знамо. Народна мудрост то овако описује: *Ко са ђаволом тикве сади, о главу му се обијају.*

Познато је да су сепаратистима до сада предати многи атрибути српске државности и српских институција: матичне и катастарске књиге, полиција, правосуђе, локалне самоуправе, међународни позивни број, пуштање Косова у међународне организације, учешће Срба у парламенту и влади Косова и изградња државно-царинских, наместо административних прелаза.

Увек је било српских изрода кроз читаву нашу историју, па ни данашње време није изузетак од тога. Само се чини да је овим данашњим нагло нарастао број, да су бестиднији и бучнији. Шиптарске институције нису могле да заживе на северу Косова, све док из Београда нису погашене српске. У овом бесчасном послу режим је нашао своје локалне експоненте шићарџиског духа, спремне да ради личног ћара заплоче низводно на таласима мутне и набујале антисрпске политике и издаје. Навешћемо неколико актуелних примера који то показују, доказују и оптужују.

Владајући режим, је угасио правосудни систем државе Србије на северу Косова и извршио притисак на српско правосуђе, како би званично прешло у уставно-правни систем квази државе Косово. Судије су у том процесу прошли кроз највеће могуће самопонижење, (које није само лично) а које је тешко изговорити на овој свечаној академији, на наш највећи верско-национални празник. Дакле, судије су положили

заклетву пред шиптарским сепаратистом, злочинцем и убицом Срба тзв. Председником Косова и над уставом Косова, да ће бранити територијални интегритет и суверенитет Косова! То су учинили судије, који добро знају шта је устав и закон и који још боље знају ко је онај пред ким су се понизно, да не кажемо свечано заклели на верност.

Људи који треба да буду морална савест једног народа, са професијом од највишег ауторитета, угледа и поштовања. Када су изабрани за српске судије, свакако су положили заклетву на уставу Србије, да ће бранити њен суверенитет - видимо како! Они су погазили заклетву, издали отаџбину, професију, претке и потомке и продали душу за две плате (из српског и шиптарског буџета). Да не бисмо оставили дилему да су били приморани да то учине, остао је светли пример двојице часних судија који су одбили ову ђавољу понуду и сачували свој образ, заклетву, част високог звања и верност отаџбини и народу коме припадају.

Полицајци су такође државни и народни службеници. Они немају знање и ученост једног судије или професора, али зато треба да имају много веће, патриотско срце од њих, да би са оружјем у рукама стајали уз свој народ, државу и закон када затреба. У том смислу, за сваког часног полицајца, униформа коју носи, и застава на њој, треба да буду светиња, за коју ако треба и дужност позове и живот треба да положи. А сада, опет на наговор и притисак режима из Београда, ти бивши српски полицајци и бивши Срби су прешли у полицијске јединице тзв. Косова, обукли шиптарске униформе, са шиптарском заставом и потчинили се бившим учк шефовима, који су сада постали њихови шефови. Авај, оним истим које су до јуче гледали преко нишана свог српског оружја и који су мучили и убијали њихове колеге и браћу, српске полицајце, војнике и цивиле. А да то није дно у овој трагедији и издаји, потврђују сведочења из народа, да су ти бивши српски, а садашњи шиптарски полицајци безобзирнији према нашем народу од Шиптара.

Не можемо да заобиђемо ни локалне самоуправе и политичаре из тзв. српске листе, а ми додајемо - бивших Срба, те продужене руке београдског режима, који су учествовали на шиптарским изборима, дали легитимитет тој сепаратистичкој творевини на тлу Србије и након тога као изабрани одборници у Општинама положили заклетву над уставом Косова. Њих режимски медији нетачно називају представницима Срба са КиМ. Тако и они сами себе представљају, што није истина. Народ на КиМ их зове правим именом: Шиптарски Срби, Тачијеви Срби или потурице.

Не знамо како је заиста изгледало ропство под Турцима, али ово што сада гледамо и доживљавамо на КиМ, делимично нас враћа у то време и под слично бреме. Само што је данас, нажалост угашен пламен српског покрета отпора, који је вазда красио Србе, који се никада нису мирили са ропством. Пламен који је постојао и горео у сваком мраку српске неслободе и уливао му наду у ослобођење, а страх окупатору и издајнику, те му није дао да се слободно креће, дела и понаша на туђем као на својем, као што је то данас случај на Косову и Метохији.

Недавно сам улазио на Косово на прелазу Јариње. Када сам стигао на ред, обратио ми се шиптарски полицајац на албанском језику, смејући ми се у лице. Изненађено сам му рекао да не разумем. Он је опет наставио на албанском, што је била очигледна провокација. Поновио сам му да не разумем. Онда је рекао - *документа*. Када ми је вратио докумената, поново ми је нешто рекао на албанском. Ако овако шиптарски полицајац провоцира српског монаха и свештеника, Божијег слугу, у потпуно српском окружењу, како ће се онда понашати према нашем народу, нарочито оном јужно од Ибра?

Онако као што видимо из дана у дан, из месеца у месец, ево већ пуних 20 година: Нерешена убиства и премлаћивања, хапшења, тамничења и осуђивања за најтеже оптужбе, претње, отимање и уништавање имовине, провоцирање и бахато понашање и на крају тихо исељавање Срба са КиМ.

Какав је однос нашег народа према Косову данас? Ако је судити по ономе што смо имали прилике да видимо до сада, није било озбиљнијих и масовнијих реакција народа на све тешке моменте и кризе од окупације 1999. па наовамо, закључно са најкритичнијим моментима током мартовског погрома 2004. год. Међутим, ни све те кризе нису ништа у односу на претњу која се сада надвила над Косовом, а то је да се у име наше државе и народа режим на власти званично и трајно одрекне Косова и то потпише у форми тог ненормалног споразума о нормализацији!

Дакле, не можемо бити задовољни досадашњом реакцијом народа на отимање и издају КиМ. Ту мислимо како на народ на Косову, тако и у остатку Србије. Народ на северу Косова је пао на испиту када је допустио изградњу и постављање границе између Србије и Косова. Тиме је 15-тогодишња борба на северу бачена у воду. То се могло и морало спречити. Томе су несхватљиво кумовали одборници и градоначелници четири Општине на северу, наивно прихватајући тзв. гаранције Владе Србије, да ти прелази неће постати гранични и царински. Очигледно нису били дорасли висини и одговорности историјског момента у коме су се нашли. Ипак, дубоко верујемо и молитвено се надамо, да ће уз Божију помоћ и Небеске Србије, наш народ смоћи снаге, одлучности и мудрости, у овим преломним и пресудним тренуцима, да стане у одбрану своје најсветије земље.

Добро је да се у последње време више говори о хероизму наше војске и добровољаца у борби за одбрану државне границе и Косова, пре свега на Кошарама и Паштрику. Можда ће то продрмати и покренути из летаргије данашње Српство. Ти наши хероји ће свакако имати *су чим пред Милоша и Лазара*. А ови данашњи, дају та имена наших славних предака војним возилима, што је велико безумље и брука. Можда управо тај детаљ, довољно говори о капацитету и озбиљности оних који данас воде нашу војску, на челу са њеним врховним комадантом.

Говорити о Видовдану, значи говорити о страдању за веру и отачаство или другачије за крст часни и слободу златну. Честити Кнез Лазар је био јеванђелски свестан да следовање за Христом, значи да се не треба везивати низашта земаљско и пролазно, јер Господ Христос је јасно рекао: *Сваки од вас који се не одрече свега што има, не може бити мој ученик. (Лк.14,33)*. Знајући то, и налазећи се на челу државе која се суочавала са великом војном претњом, он је био доведен пред судбоносну одлуку, која треба да определи судбину читавог народа и државе, у то време веома моћне. Ту видимо колико је Свети Кнез Лазар био јак у вери и карактеру, када је могао да поведе читав свој оружани народ у мученичку смрт! То је бreme које нису имали ни Сава ни Симеон, нити било ко други од наших светих и славних предака. У тој страшној одлуци, чија се одговорност тешко може и замислити, налази се залог његове несагледиве славе на небу.

Ако данас тражимо аутентичне видовданске прејемнике, наћи ћемо их у прогнаном и оклеветаном стаду владике Артемија, које се удостојило да страда за веру. Наши прогонитељи из екуменистичког табора ће данас такође славити Видовдан али формално и традиционално, без видовданске етике и суштине, а то је борба и страдање за веру и отачаство. Косовски мученици и они после њих су примили мученичке ране за веру. А ми као духовни борци примили смо духовне ране за веру, кроз прогонства, клеветања, суђења, рашчињења, размонашења, а они најдостојнији међу нама и екскомуникацију.

Честити Кнез је мужаствено и витешки устао да брани веру, народ и отачаство и за те вредности положио свој живот. Наш преосвећени владика Артемије је такође храбро и надљудски устао да брани веру, народ и отачбину на КиМ, и за те исте вредности духовно пострадао, као добар војник Христов. Гле, и он је такође имао у својим редовима Вука Бранковића, и то не једног. Имао је више Вукова око себе, заоденутих у овчије рухо. Али хвала Богу и духовних витезова, верних њему и видовданском опредељењу и завету.

Нажалост, многи још увек не препознају те вукове који су протерали владика Артемија и (привремено) распудили његово стадо. Свети Оци су вуковима називали

епископе или клирике који су заражени неком јереси. Они су користили тај синоним да упозоре и упореде опасност која вернику прети од јеретика, са опасношћу која овци прети од вука.

Јерес екуменизма је захватила све епископе СПЦ. Да није тако, и да је ова оцена претерана, онда бисмо видели оне који би устали и побунили се против јеретичких докумената, усвојених и потписаних на Криту, од стране наше помесне Цркве. У ствари, нико од њих не сме ни да каже да је екуменизам јерес, а камоли да устане на њу. Ова реч, пре свих, пада на главе бивших јустиноваца, који напустише и неодржаше тако велико синовство и борбу, него падоше у јерес и насрнуше на брата који је једини наставио дело и борбу свога великог учитеља и духовника. Због тога, сагледавајући стање у нашој Цркви у односу на Видовдан, који је симбол одбране вере, по цену живота, можемо рећи да су сви српски епископи пали на испиту, и да су напустили *косовски и светосавски завет*. Сви, сем оног камена који одбацише зидари, а који је данас овде са нама.

Они који су ово разумели, налазе се овде у Барајеву или другим нашим катакомбама. Они који, нажалост нису, ризикују своје спасење, одлазећи код јеретика - екумениста и молећи се и заједничарећи са њима. Због ове велике смутње и опасности, више него икад, потребан нам је Видовдан, да њиме изоштримо духовни вид и видимо ко је у табору честитог Кнеза, а ко у табору Вука Бранковића. Ко се бори и страда за веру, држећи се чврсто видовданске духовне вертикале, а ко прави нову глобалистичку веру и напушта косовски завет? Ко је остао веран Предању и Христу, а ко кроз екуменизам утире пут Антихристу.

Сумирајући ову кратку и скромну анализу, долазимо до двојаког закључка. Први се односи на успешну борбу за крст часни, коју пуним капацитетом води ЕРП у егзилу, следећући отачким упутствима, примерима и духу. То је много важније бојно поље од оног националног, и та борба се, хвала Богу, врло умешно и успешно води.

Други се односи на националну борбу за очување Косова у Србији. Нажалост, она готово и да не постоји, и што је најтеже, не знамо ни пут, ни начин како да је водимо. Да ли кроз политички систем, да ли и како ван система, да ли кроз монархију или нешто треће? Она се свела на ниво појединаца или малобројних патриотских организација које се оглашавају на интернету. О неуверљивој борби тзв. опозиционог савеза, који се већ показао на том испиту, не бисмо да трошимо речи.

Оно што знамо то је да смо сви криви за све, те нам је стога свима потребно покајање и исправљање. То Црква проповеда пуних 2000 година. Нека свако крене од себе. Једино тако можемо поправити и заједничко стање. Јер грехова наших ради, пропадамо, а побожношћу умилоствљујемо Бога и напредујемо. Свети владика Николај је то сажео кроз речи: *Неће нас спасти вештина, но врлина*.

Ако данас нема пламена борбе за ослобођење Косова и Србије, има оног другог, важнијег. Наша Епархија је са Косова понела и пренела тај пламен борбе за веру у остатак Србије и много, много даље. То показује да је тај пламен потребан и значајан не само нама, него и осталим православним народима, који седе у тами екуменизма. Стога и они треба, да заједно са нама, једним устима и једним срцем кличу: *Са Косова зора свиће*. Амин.

протосинђел Евтимије

Барајево
Видовдан 2019.